

WCAG 2 onderzoek
Webformulieren ijsselgemeenten
Niveau AA

Utrecht, 29 oktober 2018

Stichting Accessibility

Daniel Strik

WCAG 2 onderzoek Webformulieren ijsselgemeenten - niveau AA

Rapportversie 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Ondersteuning	3
Onderzoeksgegevens	4
Onderzoekscores	4
Scope van het onderzoek	4
Aantal pagina's van de steekproef.....	5
Evaluatiemethode	5
Toegepaste norm	5
Gebruikte technieken	5
User Agents (web browsers).....	6
Principe 1: Waarneembaar	7
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	7
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media	8
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	12
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	16
Principe 2: Bedienbaar	21
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke	21
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd	22
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	24
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	25
Principe 3: Begrijpelijk.....	30
Richtlijn 3.1: Leesbaar	30
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar	31
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer	34
Principe 4: Robuust	38
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	38
Bijlage: Pagina's in de steekproef van het onderzoek	41

Inleiding

Dit rapport beschrijft in hoeverre uw website voldoet aan WCAG 2.0, niveau AA.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De richtlijnen zijn opgedeeld in vier principes (Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust). Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in een of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.0 techniek-onafhankelijk is opgesteld kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

In dit rapport is de beschrijving van enkele succescriteria ingekort. Volledige beschrijvingen zijn te vinden in de [Web Content Accessibility Guidelines documentatie](#). Hoewel deze norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgende inspectie wordt goedgekeurd en vice versa.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. In het rapport geven we bij ieder succescriterium een algemene toelichting, zodat u kennis heeft over de verschillende type problemen die zich kunnen voordoen.

Bij dit onderzoek is de Tijdelijke Ontheffingslijst van het Waarmerk drempelvrij.nl in acht genomen. Deze lijst bevat op dit moment uitzonderingen voor videoformaten. Zie <http://www.drempelvrij.nl/over-het-waarmerk/waarmerk-2/tijdelijke-ontheffingslijst>. Let op: de uitzonderingen op deze lijst zijn tijdelijk.

In de managementsamenvatting treft u een terugkoppeling aan van de hoofdzaken uit het onderzoek en de mogelijke vervolgstappen op basis hiervan.

Op basis van dit onderzoek heeft u een beeld van de verbeteracties en kunt u de impact en oplossingsrichtingen in beeld (laten) brengen.

Ondersteuning

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen via: [030 - 2398270](tel:030-2398270) of: toetsing@accessibility.nl. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van de onderzoeker (Daniel Strik) en de datum van het onderzoek (29 oktober 2018).

Heeft u behoefte aan meer (structurele) ondersteuning bij het toegankelijk maken van uw digitale dienstverlening, neemt u dan contact op met onze relatiemanager Ellen van Latum (06-24 64 24 95).

Onderzoeksgegevens

Type rapport	WCAG 2 niveau AA
Rapport versie	2018
Opdrachtgever	GR IJsselgemeenten
Onderzoeksdatum	29 oktober 2018
Onderzoeker	Daniel Strik

Onderzoekscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	7 / 9	3 / 5	10 / 14
Bedienbaar	6 / 9	2 / 3	8 / 12
Begrijpelijk	4 / 5	5 / 5	9 / 10
Robuust	0 / 2	0 / 0	0 / 2
<u>Totaal</u>	<u>17 / 25</u>	<u>10 / 13</u>	<u>27 / 38</u>

Scope van het onderzoek

- Krimpen:
- Voornemen huwelijk https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx
- Horeca vergunning https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_ExploitatievergunningAanvraag.aspx
- Evenementenvergunning https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_Evenementenvergunning.aspx
- Capelle:

- Aangifte overlijden <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Capelle/scAangifteOverlijden.aspx>
- Verhuizen <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Capelle/scVerhuizenUitgebreid.aspx>
- Klein evenement <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Capelle/sc0Evenement.aspx>
- IJsselgemeenten:
- Bijzondere bijstand met uitkering (nieuw formulier) <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/IJsselgemeenten/scBijzondereBijstand.aspx>
- Bijstandsuitkering <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/IJsselgemeenten/sceWWBAanvraag.aspx>

Tussen haken staat de motivering om een gedeelte al dan niet mee te nemen. Zie voor meer informatie, hoofdstuk 2 van de evaluatiemethode.

Aantal pagina's van de steekproef

8 (zie de bijlage voor de volledige steekproef)

Evaluatiemethode

Deze inspectie is uitgevoerd op basis van de evaluatiemethode (<http://www.drempelvrij.nl/waarmerk-2/wcag-20/evaluatiedocument>). Bij deze methode hanteren wij de uitzonderingen zoals beschreven in artikel 1, lid 4 van de [Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps](#).

Toegepaste norm

[EN 301 549](#) (PDF, 1,5 Mb). Deze norm bevat integraal [WCAG 2.0](#).

Gebruikte technieken

Er is bij dit onderzoek vanuit gegaan dat [alle door W3C uitgebrachte technieken](#) ondersteund zijn door toegankelijkheid en dus gebruikt mogen worden.

User Agents (web browsers)

Bij dit onderzoek zijn de volgende webbrowsers gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 62
- Google Chrome, versie 69
- Microsoft Edge, versie 17

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1 (niveau A): Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

De alternatieve tekst van het logo van de gemeente Krimpen aan den IJssel is op dit moment 'Kodision - Een eigen kijk op elektronische dienstverlening'. Deze alternatieve tekst beschrijft het logo niet. Denk bijvoorbeeld aan 'Gemeente Krimpen aan den IJssel'. Dit komt voor op meerdere pagina's bij meerdere verschillende formulieren. Onder andere op https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/sscIntro/sscInleiding/f_G_Inleiding en <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/IJsselgemeenten/scBijzondereBijstand.aspx>

Uitleg van dit succescriterium

Alle belangrijke niet-tekstuele content zoals afbeeldingen, knoppen en formulier invoervelden, moeten een tekstueel alternatief of naam hebben. Dan kan de voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie namelijk voorlezen. Voor sommige niet-tekstuele content, zoals video en audio, zijn aparte succescriteria

Uitleg van dit successcriterium

(1.2.1 tot en met 1.2.5). Voor successcriterium 1.1.1 hoeft daarom alleen een beschrijvende naam boven die content geboden te worden.

Voor informatie over CAPTCHA, zie het desbetreffende artikel op onze website: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/captcha

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1 (niveau A): Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Dit successcriterium heeft betrekking op alles wat alleen geluid is (dus zonder beeld) of alleen videobeeld (dus zonder geluid). Hiervoor dient een volledig uitgeschreven tekst te worden geboden, zodat dezelfde informatie ook voor dove en blinde bezoekers beschikbaar is. Bij alleen videobeeld mag ook een geluidspoor worden geboden, waarmee alle visuele informatie aan blinde bezoekers wordt voorgelezen.

Uitleg van dit success criterium

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.2 (niveau A): Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een video dient ondertiteling geboden te worden. Op die manier is de informatie ook beschikbaar is voor bezoekers die doof of slechthorend zijn. Er is een uitzondering, waarbij geen ondertiteling geboden hoeft te worden: als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.3 (niveau A): Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

Voor succescriterium 1.2.3 (niveau A) zijn twee uitzonderingen, waarbij geen audiodescriptie nodig is:

1. Er wordt een uitgeschreven transcript geboden. Dit transcript dient alle informatie in de video (dus beeld en geluid) in de juiste volgorde bevatten.
2. Als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

LET OP: bovenstaande uitzonderingen gelden niet voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Succescriterium 1.2.4 (niveau AA): Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een live video dient ondertiteling geboden te worden. Het doel van dit succescriterium is om mensen die doof of slechthorend zijn in staat te stellen live video's te bekijken.

Succescriterium 1.2.5 (niveau AA): Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

In tegenstelling tot succescriterium 1.2.3 (niveau A), is er voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA) geen uitzondering mogelijk en dient altijd audiodescriptie geboden te worden (indien nodig).

Uitleg van dit succescriterium

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1 (niveau A): Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

In onderstaand formulier bevinden zich meerdere koppen die visueel zijn opgemaakt als een kop maar in de code wordt geen gebruik gemaakt van een headingselement. Zie bijvoorbeeld 'Melding voorgenomen huwelijk / partnerschap' en 'Tussentijds opslaan'. Dit komt voor op meerdere pagina's bij meerdere verschillende formulieren https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx

In onderstaand formulier bevinden zich meerdere koppen die visueel zijn opgemaakt als een kop maar in de code wordt geen gebruik gemaakt van een headingselement. Zie bijvoorbeeld 'Exploitatievergunning Aanvraag' en 'Controle identiteit'. Dit komt voor op meerdere pagina's bij meerdere verschillende formulieren https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_ExploitatievergunningAanvraag.aspx/sscIntro/sscInleiding/f_G_Inleiding

In onderstaand formulier bevinden zich radiobuttons. Gebruik bij radiobuttons altijd een fieldset met een legend, waarbij de legend de vraag is (wanneer de antwoorden zelf verklarend zijn is dit niet verplicht). Zie bijvoorbeeld de stap 'Controle identiteit'. 'Ik wil inloggen met DigiD met eIDAS'.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/ssclntro/ssclidentificatie/f_G_Controlidentiteit

De (i) knop is met het toetsenbord te bedienen, maar de informatie van deze (i) knop wordt niet overgebracht aan screenreader gebruikers. Zie de stap 'melding' bij 'Weet u al op welke datum u wilt trouwen of een partnerschapsregistratie wilt aangaan?'. Dit komt voor op meerdere pagina's bij meerdere verschillende formulieren

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/Aanvraaggegevens

Op onderstaande pagina bevindt zich een lijst. Deze is visueel opgemaakt als een lijst maar in de code is geen gebruik gemaakt van een lijst element. Zie bijvoorbeeld '

- DigiD

- eHerkenning (minimaal niveau 1)

Dit komt voor op meerdere pagina's bij meerdere verschillende formulieren.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_ExploitatievergunningAanvraag.aspx/ssclntro/ssclnleiding/f_G_Inleiding

In onderstaand formulier tijdens de stap 'Gegevens voor vergunning' bevinden zich radiobuttons. Gebruik bij radiobuttons altijd een fieldset met een legend, waarbij de legend de vraag is (wanneer de antwoorden zelf verklarend zijn is dit niet verplicht). Vanaf dit punt zal deze bevinden niet meer worden genoemd. Uiteraard geldt deze bevinden voor alle formulieren waar zich radiobuttons of checkboxes bevinden.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_ExploitatievergunningAanvraag.aspx/Details

In onderstaand formulier bevindt zich een samenvattingspagina. De visuele koppen in deze tabellen zijn niet opgemaakt als een kop. Een TH zou verwarring brengen voor een screenreader gebruiker. Het advies is dan om deze koppen los van de tabel te plaatsen met een headingselement. Dit komt voor op meerdere pagina's bij meerdere verschillende formulieren.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_ExploitatievergunningAanvraag.aspx/sscAfronding/f_G_Samenvatting

Uitleg van dit successcriterium

Alle informatie die visueel wordt overgedragen, dient ook tekstueel of semantisch (in betekenisvolle code) te worden overgedragen. Op deze manier kan de informatie ook aan blinde bezoekers worden voorgelezen. Let in het bijzonder op het volgende:

Gebruik correcte lijstmaak, namelijk voor ongeordende lijsten en voor geordende lijsten. Maak lijstitems op met elementen. Gebruik <dl>, <dt> en <dd> voor definitielijsten.

Maak alle koppens correct op, namelijk met <h1> tot en met <h6> elementen. Gebruik <caption> voor de kop van een tabel en <legend> voor de kop van een groep (<fieldset>) formulervelden.

Gebruik <table> voor datatabellen. Maak rij- en kolomkoppens op met <th> en datacellen met <td>. Voeg zo nodig het attribuut scope of de attributen id en headers toe om associaties te maken. Zeer eenvoudige datatabellen van 2 kolommen, zonder kolomkoppens hebben geen rijkoppens nodig.

Bied namen aan invoervelden en groepeer bij elkaar horende velden. Zie voor meer informatie ons artikel: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 1.3.2 (niveau A): Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Content dient in een betekenisvolle volgorde in de broncode te staan. De voorleessoftware van blinde bezoekers kan de informatie dan correct voorlezen. Een voorbeeld waarbij dit verkeerd gaat: wanneer op een vraagteken-icoon wordt geklikt, verschijnt visueel naast het icoon een uitleg. Deze informatie staat in de broncode echter onderaan de pagina en niet direct onder het icoon. Hierdoor kan de informatie niet direct worden voorgelezen aan blinde bezoekers.

Voor HTML-pagina's is de leesvolgorde te testen door de website zonder stylesheets te bekijken. In Firefox kan dit door in het menu te gaan naar: Beeld - Paginastijl - Geen Stijl.

Succescriterium 1.3.3 (niveau A): Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Instructies mogen niet alleen afhankelijk zijn van vorm, omvang, locatie, oriëntatie of geluid. Meer toelichting:

Vorm:

Denk aan bijvoorbeeld een legenda: informatie door stippellijnen, driehoeken etc. dient ook tekstueel overgebracht te worden.

Uitleg van dit successcriterium

Omvang:

Bijvoorbeeld: hoe groter een zoekwoord getoond wordt, hoe meer resultaten er voor zijn. Die informatie dient ook tekstueel te worden overgebracht.

Locatie:

‘Links vind je gerelateerde artikelen’ is bijvoorbeeld niet te begrijpen voor blinde bezoekers, tenzij ‘gerelateerde artikelen’ ook bovenaan die lijst met artikelen staat.

Symbolen en iconen:

Bied altijd een goed tekstueel alternatief, zodat de informatie ook aan blinde bezoekers kan worden voorgelezen (zie ook succescriterium 1.1.1)

Geluid:

Dit komt niet vaak voor. Denk bijvoorbeeld aan geluid dat aangeeft dat een quiz-vraag goed is beantwoord. Deze informatie dient ook tekstueel te worden geboden.

Oriëntatie:

Dit komt ook niet vaak voor. Denk aan bijvoorbeeld een icoon dat schuin een andere betekenis heeft, dan rechtopstaand.

Voor eisen met betrekking tot kleur zie Richtlijn 1.4.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1 (niveau A): Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Als informatie alleen wordt overgebracht door kleurverschillen, dan kan deze informatie mogelijk niet waargenomen worden door slechtziende of kleurenblinde bezoekers. Het is daarom van belang dat de informatie ook op een andere, niet-kleurafhankelijke manier wordt overgebracht.

Voorbeelden:

- Zorg dat een link niet alleen door middel van een ander kleurgebruik herkenbaar is als link, maar tevens door onderstreping of een andere visuele hint.
- Bied informatie over de verkeerd ingevulde formulervelden niet alleen door middel van kleur ("de rode velden zijn verkeerd ingevuld"), maar ook tekstueel.

Dit succescriterium richt zich specifiek op kleurperceptie. Andere vormen van perceptie worden behandeld in Richtlijn 1.3 inclusief softwarematige toegang tot kleur en andere codering van visuele presentatie.

Succescriterium 1.4.2 (niveau A): Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Omdat blinde bezoekers met voorleessoftware de website laten voorlezen, kan geluid dat automatisch afspeelt zeer storend zijn. Het beste is om geluid nooit automatisch te laten afspelen. Als dit toch wordt gedaan, zorg er dan voor dat het geluid binnen 3 seconden stopt of dat het gestopt/gepauzeerd kan worden met een knop aan het begin van de pagina. Een knop om het volume zachter te zetten of helemaal uit is ook een goede oplossing.

Succescriterium 1.4.3 (niveau AA): Contrast (minimum)

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

De groene actieve stap tekst heeft een te laag contrast van 3,3:1. Zie bijvoorbeeld 'Inleiding'. Deze kleurencombinatie komt vaker voor gedurende het formulier.

<https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/IJsselgemeenten/scBijzondereBijstand.aspx/sscIntro/SubScVerseonIntroTemp/subscInitialize/flIntroVerseon>

De 'volgende stap' knop op onderstaande pagina heeft een te laag contrast van 3,3:1. Deze kleurencombinatie komt vaker voor gedurende het formulier.

<https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/IJsselgemeenten/scBijzondereBijstand.aspx/sscIntro/SubScVerseonIntroTemp/subscInitialize/flIntroVerseon>

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

De rode asterisk (*) heeft een te laag contrast van 4,0:1. Dit komt voor tijdens meerdere stappen bij meerdere formulieren.

Uitleg van dit succescriterium

Het doel van dit succescriterium is om voldoende contrast te bieden tussen de tekstkleur en de achtergrondkleur, zodat de tekst goed kan worden gelezen door kleurenblinde of slechtziende bezoekers.

Met het gratis programma Contrast Analyser is het mogelijk om het contrast te meten. Meer informatie: www.accessibility.nl/kennisbank/tools/kleurcontrast.

Succescriterium 1.4.4 (niveau AA): Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

In onderstaande formulieren wordt gebruik gemaakt van 'minimum-scale=1, maximum-scale=1'. Dit blokkeer gebruikers mogelijk tot inzoomen op mobiele apparaten.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/sscIntro/sscInleiding/f_G_Inleiding

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/sscIntro/sscInleiding/f_G_Inleiding

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/sscIntro/sscInleiding/f_G_Inleiding

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/sscIntro/sscInleiding/f_G_Inleiding

Uitleg van dit successcriterium

Voor slechtziende bezoekers is het belangrijk dat de tekst op een pagina moet kunnen worden vergroot tot 200%. Zorg ervoor dat hierbij geen informatie ontbreekt. Bijvoorbeeld wanneer tekst buiten een kader valt en daardoor niet meer te lezen is of wanneer deze buiten beeld komt te staan, zonder dat gescrold kan worden.

De pagina's kunnen eenvoudig tot 200% ingezoomd worden in Google Chrome (Windows) bij een resolutie van 1024 x 768.

Succescriterium 1.4.5 (niveau AA): Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor bezoekers met een visuele beperking is het belangrijk dat tekst met HTML wordt geplaatst en niet op afbeeldingen. Tekst in HTML is namelijk met een eigen stylesheet naar wensen op te maken. In een eigen stylesheet kies je bijvoorbeeld voor- en achtergrondkleur, lettertype of lettergrootte, zodat de tekst aangepast wordt aan jouw wensen.

Een manier waarop dit eenvoudig kan worden getest, is door alles op de webpagina te selecteren (CTRL + a / Cmd + a). Doordat alles geselecteerd wordt, is direct te zien welke tekst op afbeeldingen staat en welke in HTML.

Principe 2: Bedienbaar

componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijke

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1 (niveau A): Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Het hamburger menu knopje is niet met het toetsenbord te bedienen/bereiken. Dit komt voor tijdens bij meerdere formulieren.

Uitleg van dit succescriterium

Alle functionaliteit op de website dient bediend te kunnen worden met het toetsenbord.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website alleen te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes) om door de website te navigeren.

Succescriterium 2.1.2 (niveau A): Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer

van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Het mag nooit zo zijn dat een bezoeker "vast" komt te zitten, wanneer hij of zij met het toetsenbord navigeert. Denk bijvoorbeeld aan een menu, waar men niet meer uit kan 'tabben'.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1 (niveau A): Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

In onderstaand formulier wordt de gebruiker automatisch uitgelogd na verloop van tijd. Als een bezoeker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of de doen op de pagina, dient

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer).

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx

Uitleg van dit succescriterium

Als een bezoeker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of de doen op de pagina, dient de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit succescriterium is vooral belangrijk voor blinde en cognitief beperkte bezoekers. Let in het bijzonder op:

Formulieren:

Als de sessie binnen een bepaalde tijd verloopt, dient deze te kunnen worden uitgezet, aangepast of verlengd.

Banners, sliders, scrollende content:

Beweging moet kunnen worden gepauzeerd, zodat de bezoeker de tijd heeft om de informatie te lezen / functionaliteit te bedienen.

Refresh:

Voorkom dat de pagina automatisch ververs na een bepaalde tijd.

Dit succescriterium moet in samenhang met Succescriterium 3.2.1 worden beschouwd, dat limieten stelt aan veranderingen van content of context als gevolg van een gebruikersactie.

Succescriterium 2.2.2 (niveau A): Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende content, kan bezoekers afleiden bij het gebruik van de rest van de pagina. Voorkom dit type content of bied de mogelijkheid om de beweging te stoppen of te pauzeren.

Voor eisen gerelateerd aan knipperende of flitsende content zie Richtlijn 2.3.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1 (niveau A): Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voorkom sterk flitsende content. Dit kan epilepsie aanvallen veroorzaken bij sommige bezoekers.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1 (niveau A): Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

De websites hebben geen functionaliteit om herhalende content (zoals de link naar home, Open, Opslaan en Print) van de webpagina over te slaan en direct naar de hoofdcontent te gaan. Denk aan het toevoegen van skiplinks. De eerste link van de pagina dient een skiplink te zijn naar de hoofdinhoud. Een skiplink hoeft alleen visueel zichtbaar te zijn wanneer deze de focus ontvangt.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat blinde bezoekers en toetsenbordgebruikers blokken herhalende content kunnen overslaan, zodat zij direct bij de hoofdcontent kunnen komen. Denk bij blokken herhalende content aan alles dat zich op meerdere pagina's herhaalt: menu's, een zoekveld, logo etc. De beste manier om het overslaan van herhalende content mogelijk te maken, is door bovenaan de pagina een skiplink te bieden die direct naar de hoofdcontent leidt. Zorg ervoor dat de link zichtbaar wordt, wanneer deze met het toetsenbordfocus ontvangt. Zie onze website als voorbeeld: www.accessibility.nl

Succescriterium 2.4.2 (niveau A): Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bied een duidelijke, beschrijvende titel voor webpagina's. Gebruik hiervoor in HTML het title element. Een goede titel is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen. Het biedt een belangrijk hulpmiddel bij het navigeren door de website; men weet direct waar een pagina over gaat.

Succescriterium 2.4.3 (niveau A): Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg dat de tabvolgorde door webpagina's logisch is, wanneer men met het toetsenbord navigeert. Als bijvoorbeeld een lightbox wordt geopend, dient de toetsenbordfocus direct in de lightbox te komen en dient niet uit de lightbox getabt te kunnen worden, voordat deze is afgesloten. Een ander voorbeeld: een knop met 'Meer opties' klapt uit, de opties verschijnen eronder. Als echter verder wordt getabt, is de eerste optie niet het eerstvolgende item dat toetsenbordfocus ontvangt.

Succescriterium 2.4.4 (niveau A): Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bied een duidelijke linktekst, die aangeeft waar de link naartoe verwijst. Wees voorzichtig met links als 'klik hier' en 'lees verder'. Deze zijn alleen toegestaan, wanneer de omliggende context voldoende extra toelichting biedt. Denk hierbij aan de zin waar de link in staat of de kolomkop in een tabel. Het beste is echter om de linktekst zelf duidelijk genoeg te maken, zodat een blinde bezoeker direct weet waar een link naartoe verwijst, wanneer hij van link naar link 'springt'.

Succescriterium 2.4.5 (niveau AA): Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat iedere pagina op de website op minstens twee verschillende manieren te bereiken is. Bijvoorbeeld door naast de standaard navigatie tevens een zoekveld of sitemap te bieden. Een uitzondering is een formulier of test die uit meerdere stappen bestaat: de stappen na de eerste pagina hoeven niet op een andere manier bereikbaar te zijn. Dit succescriterium helpt bezoekers met verschillende type beperkingen om content op de website te kunnen vinden.

Succescriterium 2.4.6 (niveau AA): Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

De koppen en labels (in een formulier) dienen altijd een goede beschrijving te bieden van het doel of onderwerp. Dit is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen: goede koppen en labels zijn essentieel om de content (snel) te kunnen begrijpen. Blinde bezoekers kunnen bijvoorbeeld een overzicht opvragen van alle koppen op de pagina en op die manier snel een beeld krijgen van de inhoud.

Voorbeeld: een kop als "Meer informatie" kan een betere beschrijving krijgen. Bijvoorbeeld "Meer informatie over voorleessoftware".

Succescriterium 2.4.7 (niveau AA): Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

In de browser Firefox is op sommige knoppen de focus niet zichtbaar. Zie bijvoorbeeld de knop volgende en vorige. Dit komt op meerdere formulieren voor.

<https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/IJsselgemeenten/scBijzondereBijstand.aspx/fBBGegevensAanvraag>

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat altijd visueel zichtbaar is waar de toetsenbordfocus zich bevindt, wanneer met het toetsenbord wordt genavigeerd.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1 (niveau A): Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Geef de belangrijkste taal van pagina's aan, zodat voorleessoftware van blinde bezoekers de informatie op de pagina correct kan voorlezen.

Voor HTML pagina's dient de taal aangegeven te worden met een 'lang' attribuut:
<html lang="nl">

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:
<html xml:lang="nl" lang="nl">

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy". Zie voor overige taalcodes: <http://xml.coverpages.org/iso639a.html>

Succescriterium 3.1.2 (niveau AA): Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Wanneer ergens een andere taal wordt gebruikt dan de basistaal van de pagina (zie succescriterium 3.1.1), dient hiervoor in de code een taalwisseling te worden aangegeven. Dan kan voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie op de juiste manier voorlezen. Het gaat bij dit succescriterium om zinsdelen of zinnen. Voor 1 woord hoeft geen taalwisseling aangegeven worden. Als een heel menu een andere taal heeft, dient hiervoor wel een taalwisseling te worden aangegeven.

Voor HTML pagina's dient de taalwisseling aangegeven te worden met een 'lang' attribuut. Bijvoorbeeld:

```
<p>Hieronder volgt de informatie in het Engels:</p>
```

```
<p lang="en">First, there is...</p>
```

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<p xml:lang="en" lang="en">First, there is...</p>
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy".

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1 (niveau A): Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer onderdelen van de interface toetsenbord focus krijgen (dus wanneer er nog niet op wordt geklikt). Denk aan bijvoorbeeld links, knoppen en formulier invoervelden.

Succescriterium 3.2.2 (niveau A): Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer iets ingevoerd of veranderd wordt in een formulier invoerveld.

Uitleg van dit successcriterium

Voorbeelden van grote wijzigingen: de pagina ververs, er wordt een nieuw venster geopend of de pagina verandert zodanig, dat deze een andere betekenis heeft gekregen.

Succescriterium 3.2.3 (niveau AA): Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg voor een consistente navigatie: toon menu's, links en zoekvelden die op meerdere pagina's voorkomen altijd op dezelfde plaats.

Succescriterium 3.2.4 (niveau AA): Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Een onderdeel van de interface, dient altijd met dezelfde naam te worden aangeduid. Let er bijvoorbeeld op dat een contactpagina in het menu niet de ene keer 'contact' en de andere keer 'vraag stellen' wordt genoemd.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1 (niveau A): Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Als formulier Melding voorgenomen huwelijk / partnerschap leeg verstuurd wordt krijg je geen goede foutmelding te zien, alleen een instructie/melding dat bepaalde velden ingevuld dienen te worden en/of verplicht zijn ("Vul dit veld in." / "Dit veld is verplicht" of "Ongeldige waarde"). Dat is niet afdoende, want er wordt niet beschreven wat er fout is gegaan. Een oplossing is een foutmelding in de vorm van "Het veld Straatnaam is niet ingevuld", deze melding beschrijft namelijk wat er fout is gegaan. Zie bijvoorbeeld de stap 'Contactgegevens'. Zorg dat de foutmelding tekstueel in beeld staat en niet verdwijnt zodra de focus op de foutmelding wordt geplaatst zoals dat nu het geval is. Dit komt voor tijdens meerdere stappen gedurende het formulier. Dit komt voor bij meerdere (andere) formulieren.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/ssclIntro/ssclIdentificatie/ssc_eIDAS/f_G_NAW_Blok

Uitleg van dit successcriterium

Zorg voor goed identificerende foutmeldingen, wanneer een formulier niet kan worden verstuurd. Verwijs tekstueel naar het invoerveld dat niet correct is ingevuld. Vermijd woorden als 'dit veld is verkeerd ingevuld'. Voor blinde bezoekers is het namelijk beter om concreet de naam van het veld te noemen.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.2 (niveau A): Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Bied bij formulier invoervelden duidelijke labels en instructies, zodat het voor alle bezoekers duidelijk is wat ingevuld dient te worden. Instructie dienen zowel voor ziende bezoekers als voor blinde bezoekers te achterhalen zijn.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:

www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

Succescriterium 3.3.3 (niveau AA): Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Indien mogelijk is het goed om suggesties te bieden, wanneer een formulier verkeerd is ingevuld. Probeer naast een goed identificerende foutmelding (zie succescriterium 3.3.1), dus ook een suggestie ter verbetering te bieden. Dit mag een algemene suggestie zijn.

Bijvoorbeeld: "controleer of het e-mailadres het volgende formaat heeft: naam@domein.nl".

Een concretere suggestie: een suggestie als: "bedoelde u de plaats 'Leiden'?", als 'Lieden' is ingevoerd. Hoewel dit heel goed is, hoeven suggesties uiteraard niet altijd zo concreet geboden te worden.

Succescriterium 3.3.4 (niveau AA): Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg voor foutpreventie bij formulieren voor wettelijke verplichtingen, financiële transacties, het aanpassen van persoonsgegevens in een database of het doorgeven van testuitslagen. Bied gebruikers bijvoorbeeld voor het uiteindelijke versturen van zo'n formulier de mogelijkheid om de gegevens te controleren en aan te passen.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1 (niveau A): Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op onderstaande pagina bevindt zich een dubbele attribuut binnen een element (href). Dit komt mogelijk voor op meerdere pagina's en bij andere formulieren.

'<a id="ContentFooter" href="<http://www.krimpenaandenijssel.nl>"; href="javascript:___
[https://eloketttest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/
sc_K_Ondertrouw.aspx/ssclIntro/ssclnleiding/f_G_Inleiding](https://eloketttest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx/ssclIntro/ssclnleiding/f_G_Inleiding)

Uitleg van dit succescriterium

Webpagina's moeten kunnen parsen. Oftewel, de pagina mag geen grammaticale fouten bevatten. Er wordt gecontroleerd op:

- Volledige en correcte begin- en eindtags. Bijvoorbeeld: <td>tekst</td>
- Elementen dienen op het juiste niveau (de juiste plaats) weer te worden afgesloten. Een fout voorbeeld: lijstitem

Uitleg van dit successcriterium

In bovenstaande voorbeeld had `</li>` gebruikt moeten worden vóór `</ul>`

- Gebruik geen dubbele attributen. Bijvoorbeeld: `<img title="tekst" title="tekst" />`
- Zorg ervoor dat de waarden van id attributen uniek zijn voor die pagina. Op 1 pagina mag een id-waarde dus slechts 1 keer voorkomen.

We raden aan om pagina's te valideren. Hierbij wordt op meer zaken gecontroleerd dan voor dit succes criterium vereist is. Als een pagina valideert, kan in ieder geval met zekerheid gesteld worden dat de hierboven genoemde problemen niet voorkomen. De officiële W3C validator: validator.w3.org.

Het is ook mogelijk om meerdere webpagina's tegelijkertijd in een keer te valideren. Zie hiervoor: www.htmlhelp.com/tools/validator/batch

Succescriterium 4.1.2 (niveau A): Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Het invoerveld bij de stap 'Gegevens voor vergunning' heeft geen naam. Zie 'Gegevens machtiging'.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_ExploitatievergunningAanvraag.aspx/Details

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Het hamburgermenu wat te zien is in ingezoomde weergave heeft geen naam. Dit komt in meerdere formulieren voor. Let ook op dat de waarde van het menu (ingeklapt, uitgeklaapt) wordt aangegeven. Een van de manieren om dit te doen is via aria-expanded toe te voegen.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat de naam en rol van onderdelen van de interface door software te begrijpen zijn. Zo is bijvoorbeeld bij `<a href="http://www.accessibility.nl">Homepage Accessibility</a>` de rol: link en de naam: 'Homepage Accessibility'. Wanneer echter een afbeelding wordt gebruikt (met JavaScript klikbaar gemaakt) in plaats van een "`<a href=...`", zou de rol niet te achterhalen zijn door software en kan bijvoorbeeld aan blinde bezoekers niet worden voorgelezen dat het hier een link betreft.

Voor formulier invoervelden dienen ook de toestanden, eigenschappen en/of waarden door software bepaald te kunnen worden. Dit kan verkeerd gaan, wanneer JavaScript op een foutieve manier wordt toepast.

Meer informatie over het aangeven van de naam, rol, waarde en toestand van HTML elementen: www.w3.org/TR/2012/NOTE-WCAG20-TECHS-20120103/H91

Bijlage: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

- https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_Ondertrouw.aspx
- https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_ExploitatievergunningAanvraag.aspx
- https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Krimpen/sc_K_Evenementenvergunning.aspx
- <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Capelle/scAangifteOverlijden.aspx>
- <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Capelle/scVerhuizenUitgebreid.aspx>
- <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/Capelle/sc0Evenement.aspx>
- <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/IJsselgemeenten/scBijzondereBijstand.aspx>
- <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nlNL/IJsselgemeenten/sceWWBAanvraag.aspx>

**WCAG 2.1 onderzoek
Onderzoek webformulieren
Niveau AA**

Toevoeging op het WCAG 2.0 onderzoek

Utrecht, 10 januari 2019

Stichting Accessibility

Daniël Strik

WCAG 2.1 onderzoek Onderzoek webformulieren - niveau AA

Inhoud

WCAG 2.1 onderzoek Onderzoek webformulieren Niveau AA	1
Inleiding	3
Uitbreiding naar 2.1	3
Inhoud rapport	3
Onderzoeksgegevens	4
Onderzoekscores	4
Principe 1: Waarneembaar	5
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar	5
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	6
Principe 2: Bedienbaar	10
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk	10
Richtlijn 2.5: Invoermanieren	10
Principe 4: Robuust	13
Richtlijn 4.1: Compatibel	13

Inleiding

Dit rapport is een aanvulling op het reeds uitgevoerde WCAG 2.0 onderzoek. De scope en sample van dit onderzoek zijn gelijk aan die van de 2.0 rapportage en staan in dat rapport vermeld. Om u een goed beeld te geven van de nieuwe succescriteria voor WCAG 2.1 ontvangt u deze aparte rapportage van ons. In dit rapport worden enkel de 2.1 succescriteria besproken.

Uitbreiding naar 2.1

WCAG 2.1 is een uitbreiding op de bestaande set WCAG 2.0 richtlijnen, met als doel beter aan te sluiten bij huidige en toekomstige technologieën en methodieken. De nadruk van de nieuwe succescriteria ligt vooral op de toegankelijkheid van touchscreens en bruikbaarheid voor mensen met een verstandelijke beperking. Versie 2.1 bestaat zodoende uit alle 2.0 succescriteria met een aanvulling van 12 nieuwe criteria. Op niveau A zijn er 5 criteria bijgekomen en op niveau AA 7.

WCAG 2.1 is opgenomen in de Europese Toegankelijkheidsrichtlijnen en is vanaf 23 december 2018 de standaard voor toegankelijkheid voor (semi) overheid in Nederland. Voor meer informatie over het beleid zie de website van [DigiToegankelijk](#).

Inhoud rapport

In dit rapport wordt een aantal voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen uitputtend overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem nietesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient u er rekening mee te houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan. In het rapport geven we bij ieder succescriterium een algemene toelichting, zodat u kennis heeft over de verschillende soorten problemen die zich kunnen voordoen.

Volledige Engelse beschrijvingen van de succes criteria zijn te vinden in de [WCAG 2.1](#) norm. Hoewel deze norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgende onderzoek wordt goedgekeurd en vice versa.

Onderzoeksgegevens

Type rapport	WCAG 2.1 niveau AA
Onderzochte website	Onderzoek webformulieren
Onderzoeksdatum	10 januari 2019
Onderzoeker	Daniël Strik

Onderzoekscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	0 / 0	3 / 6	3 / 6
Bedienbaar	5 / 5	0 / 0	5 / 5
Begrijpelijk	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Robuust	0 / 0	1 / 1	1 / 1
<u>Totaal</u>	<u>5 / 5</u>	<u>4 / 7</u>	<u>9 / 12</u>

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.4: Oriëntatie (Niveau AA)

De weergave en bediening van inhoud wordt niet beperkt tot een enkele weergaveoriëntatie zoals portret of landschap, tenzij een specifieke weergaveoriëntatie essentieel is.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer invoer doel (Niveau AA)

Het doel van ieder invoerveld dat informatie over de gebruiker verzamelt, kan programmatisch worden bepaald wanneer:

- Het invoerveld dient een doel dat wordt aangegeven in de sectie Input Purposes for User Interface Components; en
- De inhoud wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën met ondersteuning voor het identificeren van de verwachte betekenis voor formulierinvoergegevens.

De onderzochte set webpagina's *voldoet niet* aan dit succescriterium. De volgende problemen zijn gevonden:

De standaard veel voorkomende input velden (zoals "naam", "adres", etc.) dienen een autocomplete attribuut te hebben. Voorbeeld: Het invoerveld "achternaam" heeft als autocomplete attribute "family-name".

Alle velden uit deze lijst:

<https://www.w3.org/TR/WCAG21/#input-purposes>

dienen correcte autocomplete attributen te hebben:

<https://www.w3.org/TR/html52/sec-forms.html#sec-autofill>

Zie bijvoorbeeld 'telefoon' in onderstaand formulieren.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Evenementenvergunning.aspx/sscIntro/sscIdentificatie/sscDigiD_GB_AV/f_G_Aanvragergegevens_inwoner

<https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/IJsselgemeenten/sceWWBAanvraag.aspx/DigiD/fContactgegevensBurger>

Dit komt waarschijnlijk bij meerdere formulieren voor en tijdens meerdere stappen

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.10: Herschalen (Niveau AA)

Content kan gepresenteerd worden zonder het verlies van informatie of functionaliteit, en zonder de verplichting om in twee dimensies te scrollen voor:

- Verticaal scrollen van content op een breedte gelijk aan 320 CSS pixels;
- Horizontaal scrollen van content op een hoogte gelijk aan 256 CSS pixels.

Behalve voor onderdelen waar de content op twee dimensies gescrold dient te worden om het gebruik en de betekenis van de content te behouden.

De onderzochte set webpagina's *voldoet niet* aan dit succescriterium. De volgende problemen zijn gevonden:

Wanneer de website ingezoomd wordt bekeken (960x768, 300%) is de tekst 'Burgerservicenummer:' en het burgerservicenummer zelf niet meer goed leesbaar.

https://eloketttest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Evenementenvergunning.aspx/sscIntro/sscIdentificatie/sscDigiD_GB_AV/f_G_Aanvragergegevens_inwoner

Dit komt waarschijnlijk bij meerdere formulieren voor en tijdens meerdere stappen

Succescriterium 1.4.11 Non-tekst contrast (Niveau AA)

De visuele weergave van de volgende onderdelen hebben een contrastverhouding van ten minste 3: 1 ten opzichte van aangrenzende kleur(en):

- Gebruikersinterface onderdelen: visuele informatie die vereist is om componenten en statussen van de gebruikersinterface te identificeren, behalve inactieve componenten of wanneer het uiterlijk van de component wordt bepaald door de user-agent en niet wordt gewijzigd door de auteur;
- Grafische objecten: grafische onderdelen die nodig zijn om de inhoud te begrijpen, behalve wanneer een bepaalde presentatie van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

In inhoud die is geïmplementeerd met opmaak technieken die de volgende tekststijleigenschappen ondersteunen, treedt geen verlies van inhoud of functionaliteit op door het volgende in te stellen en door geen andere stijleigenschap te wijzigen:

- Lijnhoogte (regelafstand) tot minimaal 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen de paragrafen tot minstens 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (tracking) tot minimaal 0,12 keer de lettergrootte;
- Woord afstand tot ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van één of meer van deze tekststijleigenschappen in geschreven tekst, kunnen alleen voldoen aan de eigenschappen die voor die combinatie van taal en script bestaan.

De onderzochte set webpagina's *voldoet niet* aan dit succescriterium. De volgende problemen zijn gevonden:

Wanneer bovenstaande eisen worden toegepast op onderstaande pagina, staat de tekst 'Je bent ingelogd bij DigiD, Uitloggen' over de tekst 'Open'.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Evenementenvergunning.aspx/AlgemeneGegevensEvenement

Dit komt waarschijnlijk bij meerdere formulieren voor en tijdens meerdere stappen

Wanneer bovenstaande eisen worden toegepast op onderstaande pagina, is de tekst op de knop 'volgende pagina' niet meer goed leesbaar.

https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/Krimpen/sc_K_Evenementenvergunning.aspx/AlgemeneGegevensEvenement

Dit komt mogelijk bij meerdere formulieren voor en tijdens meerdere stappen. Zie bijvoorbeeld ook op <https://elokettest.ijsselgemeenten.nl/formulier/nl-NL/IJsselgemeenten/sceWWBAanvraag.aspx/DigiD/DigiDIntro> daar is de 'vorige stap' en 'volgende stap' knop niet meer goed leesbaar met de ingestelde tekstafstand.

Succescriterium 1.4.13: Content bij of focus (Niveau AA)

Waar het ontvangen en vervolgens weghalen van de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus op een element extra inhoud triggert om zichtbaar te worden en die vervolgens verborgen wordt, zijn de volgende punten waar:

- Afwijsbaar: er is een mechanisme beschikbaar om de extra inhoud te verbergen zonder de muisaanwijzer of toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de extra inhoud een invoerfout communiceert of andere inhoud niet verdoezelt of vervangt;
- Aanwijsbaar: als de muisaanwijzer de aanvullende inhoud kan activeren, kan de aanwijzer over de aanvullende inhoud worden verplaatst zonder dat de aanvullende inhoud verdwijnt;
- Persistent: de extra inhoud blijft zichtbaar totdat de muisaanwijzer of focustrigger wordt weggehaald, de gebruiker de inhoud verbergt of de informatie niet langer geldig is.

Uitzondering: de visuele presentatie van de aanvullende inhoud wordt beheerd door de user-agent en wordt niet aangepast door de auteur.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.4: Sneltoetsen (Niveau A)

Als een sneltoets in de inhoud is geïmplementeerd met alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbooltekens, dan is ten minste één van de volgende waar:

- Uitschakelen: er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoetsen uit te schakelen;
- Remap: er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoetsen opnieuw toe te wijzen op een of meer niet-afdrukbare toetsenbordtekens (bijvoorbeeld Ctrl, Alt, enz.);
- Alleen actief op focus: de sneltoets voor een gebruikersinterfaceonderdeel is alleen actief als dat onderdeel focus heeft.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.5: Invoermanieren

Maak het gebruikers gemakkelijker om functionaliteit te bedienen via verschillende invoer mogelijkheden naast het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1 Aanwijsmanieren (Niveau A)

Alle functionaliteit die gebruikmaakt van meerpunts- of padgebaseerde bewegingen voor bediening kan ook worden uitgevoerd met een enkele aanwijzer zonder padgebaseerde beweging, tenzij een meerpunts- of padgebaseerde beweging essentieel is.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.5.2 Aanwijzer annulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die met een enkele aanwijzer kan worden bediend is ten minste een van de volgende waar:

- No Down-Event: het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om een deel van de functie uit te voeren;
- Afbreken of Ongedaan maken: Voltooiing van de functie wordt veroorzaakt door het Up-Event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken vóór voltooiing of om de functie na voltooiing ongedaan te maken;
- Up Reversal: het up-event keert elke uitkomst van de vorige down-event om;
- Essentieel: het voltooiën van de functie van het down-event is essentieel.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Succescriterium 2.5.3 Label in naam (Niveau A)

Voor gebruikersinterface componenten met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt gepresenteerd.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Afdoende technieken bij dit succescriterium zijn gebruikt om te voldoen.

Succescriterium 2.5.4 Bewegingsbediening (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door apparaat- of gebruikersbeweging kan ook worden bediend via componenten van de gebruikersinterface en het reageren op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- Ondersteunde interface: de beweging wordt gebruikt om functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- Essentieel: de beweging is essentieel voor de functie en dit zou de activiteit ongeldig maken.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In inhoud die is geïmplementeerd met opmaaktaal kunnen statusberichten programmatisch worden bepaald via de rol of eigenschappen, zodat ze aan de gebruiker kunnen worden gepresenteerd via ondersteunende technologieën zonder focus te ontvangen.

De onderzochte set webpagina's *voldoet* aan dit succescriterium.

Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.